

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610- 475
Konu : Soru Önergesi (7/10734)

05.11.2024

7/10734 GK 116

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.03.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1403105 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU tarafından yöneltilen 7/10734 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 'Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları' başlıklı 28. maddesinin 5. fıkrasında; 'Sosyal Güvenlik Kurumunca (SGK) yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, SGK Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranının; %50 ilâ %59 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar için, en az 16 yıldan beri sigortalı olmak ve 4320 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak, %40 ilâ %49 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar için ise, en az 18 yıldan beri sigortalı olmak ve 4680 gün, malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla ikinci fıkranın (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın yaşlılık aylığına hak kazanırlar.' hükmü yer almaktadır.

Bununla birlikte, '506 sayılı Kanunun malullük ve engellilik hükümlerine ilişkin geçiş hükümleri' başlıklı geçici 10. maddesinin ikinci fıkrasında 'Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olup bu Kanunun yürürlük tarihinden önce veya sonra engelliliği nedeniyle vergi indiriminden yararlanmaya hak kazanmış durumda olan sigortalılar hakkında, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 60. maddesinin (c) bendinin (b) alt bendi ve geçici 87. maddesine göre işlem yapılır.' ve Mülga 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 60. maddesinin (c) bendinin (b) alt bendinde ise; 'Sakatlığı nedeniyle vergi indiriminden yararlanmaya hak kazanmış durumda olan sigortalılardan; ilgili mevzuatı uyarınca, I. derece sakatlığı olanlar yaşları ne olursa olsun en az onbeş yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3600 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak, II. derece sakatlığı olanlar yaşları ne olursa olsun en az onsekiz yıldan beri sigortalı olmak ve en az 4000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak, III. derece sakatlığı olanlar yaşları ne olursa olsun en az yirmi yıldan beri sigortalı olmak ve en az 4400 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmaları şartıyla yaşlılık aylığından yararlanırlar.' hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, 1.10.2008 öncesinde sadece 4/1-(a) kapsamında sigortalı olanlar için geçerli olan engelliliği nedeniyle vergi indiriminden yararlanmaya hak kazanmış olanlara yaş şartı aranmaksızın, genel yaşlılık aylığı koşullarına göre daha az gün ve sigortalılık süresi şartı ile aylık bağlanmaktadır.

Reform sonrası ise (1/10/2008 sonrasında) tüm sigortalılar için engel durumundan bağımsız olarak çalışma gücü kaybına göre yine yaş şartı aranmaksızın ve genel yaşlılık aylığı koşullarına göre daha düşük gün ve sigortalılık süresi öngörülerek aylığa hak kazanılması düzenlenmiştir.

Bu itibarla, bahse konu değişiklikler sigortalıların ilk defa sigortalı oldukları tarihte tabi olduğu mevzuatın farklılığından kaynaklanmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat İŞIKHAN
Bakan